

Základní škola, Blučina, okres Brno – venkov, příspěvková organizace

Škola v pohodě

Příloha 1

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu základní školy

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu

- **Název školy:**
Základní škola, Blučina, okres Brno – venkov, příspěvková organizace
- **Adresa školy:**
Komenského 18/19
664 56 Blučina
Telefon: 547 235 101
IČO: 71 00 52 51
REDIZO: 600 111 300
e-mail: anna.baborova@seznam.cz
- **Ředitel školy:**
Mgr. Anna Bátorová
- **Zástupce ředitele:**
Není
Mgr. Marie Fidrmucová je určena zastupováním v době nepřítomnosti ředitele
- **Koordinátor ŠVP pro PT:**
Mgr. Anna Bátorová
Mgr. Veronika Vojtková
- **Zřizovatel:**
Obec Blučina
nám. Svobody 119
664 56 Blučina
tel.: 547 235 221, 547 235 306
e-mail: starosta@blucina.cz

Platnost dokumentu: od 1.9.2021

.....
podpis řed. školy a razítko školy

ŠVP byl schválen Školskou radou dne 23. 6. 2021

2. Charakteristika školy

Charakteristika školy je popsána v 2. kapitole ŠVP „Škola v pohodě“.

3. Podmínky vzdělávání v přípravné třídě

Věcné podmínky

Přípravná třída je vybavena dětskými lavicemi a židličkami, které jsou nastavitelné a odpovídají antropometrickým požadavkům. Třída má část pracovní se stolky a židličkami a část herní a relaxační vybavenou hračkami a pomůckami a pěnovými podložkami a polštářky.

Prostorové uspořádání vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí. Ve třídě je prostor na uložení pomůcek ke vzdělávacím, tvůrčím i hravým aktivitám. Uspořádání ve třídě je v kompetenci učitelky tak, aby bylo vytvořeno podnětné prostředí pro děti. Hračky a pomůcky pro rozvoj všech oblastí jsou umístěny tak, aby na ně děti viděly a mohly si je samostatně brát. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání dětmi.

Třída je vybavena audiovizuální technikou a pomůckami pro předškolní vzdělávání.

Žáci přípravné třídy mohou využívat veškeré zázemí základní školy.

Životospráva

Životospráva je v přípravné třídě důsledně dodržována s ohledem na zdravý fyzický, psychický a sociální vývoj dítěte. V dopoledních hodinách je dodržován stanovený denní režim.

Stravování je zajištěno následovně: dopolední svačinu a pití na dobu výuky si děti nosí z domova. Zákonní zástupci jsou o tomto informováni na společné schůzce v době před začátkem školního roku. Rodiče, kteří se schůzky nezúčastní, jsou následně informováni písemně. Pro oběd je možné využít stravování ve školní jídelně, kde je zajištěno i pití. Děti, které budou navštěvovat školní družinu, si přinesou svačinu i na odpoledne. Stolování bude probíhat společně, samozřejmostí je důsledné dodržování hygienických i společenských návyků.

Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti ve třídách, na zahradě, na vycházkách a dalších školních akcích.

Děti mohou navštěvovat školní družinu za stejných podmínek jako ostatní žáci základní školy. Zde je zajištěn klidový režim po obědě, odpočinkové činnosti, herní aktivity i pobyt venku.

Denní režim

6:30 – 7:40	Raníček – dohled nad žáky před vyučováním, mohou ji využít i děti z přípravné třídy
7:40 – 8:00	Příchod do třídy, příprava na dopolední činnosti
8:00 – 9:30	1. blok dopoledních činností – komunitní kruh, logopedická péče; zaměstnání, vytváření sociálních a hygienických návyků; rozumová výchova – oblast jazyková, matematické představy, rozvoj kognitivních schopností; hudební, pracovní a výtvarná výchova
9:30 – 10:00	Hygiena a svačinka
10:00 – 11:20	2. blok dopoledních činností, pobyt venku – vycházky s TV prvky,

	poznávací a pozorovací vycházky, v případě nepříznivého počasí lze zařadit blok výtvarných, pracovních, pohybových činností nebo hry dětí
11:20 – 11:45	Hodnocení dne, úklid třídy, osobní hygiena, příprava na oběd
11:45	Odchod domů, na oběd nebo do školní družiny

Režim dne je pružný, není striktně dodržován. Podle aktuální situace učitel volí změny v průběhu zaměstnání. Vzdělávání může být doplňováno i o aktivity 1. stupně ZŠ (divadlo, kulturní akce, projektové dny apod.) Při všech činnostech jsou prioritně respektovány potřeby dítěte. Veškeré snažení pedagogů směřuje k tomu, aby bylo dítě maximálně šťastné a spokojené a co nejvíce rozvíjelo svou osobnost ve všech oblastech.

Psychosociální podmínky

Dětem bude poskytnut dostatečný čas na adaptaci v novém prostředí a v nových situacích. Třídní učitelka bude mít v této oblasti podporu školního poradenského pracoviště. Vyučující respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou přetěžovány, jsou na ně kladeny přiměřené nároky. Řízené činnosti budou prokládány motivačními a relaxačními chvilkami a zdravotním cvičením podle individuálních potřeb dětí. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Dětem se dostává srozumitelných informací. Jsou vedeny k přímé komunikaci s pedagogem, jeho přístup je podporující a vstřícný. Vzdělávací nabídka odpovídá mentální úrovni předškolního dítěte. Pedagog vytváří pozitivní pracovní atmosféru, motivuje děti k samostatné práci a dokončování činností.

Vztahy mezi dětmi a dospělými stojí na vzájemné důvěře, toleranci, respektu a zdvořilosti. Děti jsou vedeny k prosociálnímu chování a jednání. Přiměřeně k věku dětí jsou vedeny s vlídnou důsledností.

Organizace

Denní režim v přípravné třídě, rámcově vymezený výše, je dostatečně pružný a reaguje na individuální možnosti dětí. Poměr spontánních a řízených činností je během dne vyvážený, včetně aktivit, které škola organizuje nad rámec běžného programu. Organizace školních dní si klade za cíl děti nenásilně a plynule připravit na přechod do prvního ročníku základní školy a na změny s tím související. Dětem přípravné třídy je umožněno v ranních hodinách navštěvovat Raníček a v odpoledních hodinách navštěvovat školní družinu. Provoz Raníčku začíná v 6:30, v 7:40 jsou děti předány třídní učitelce, případně asistentce pedagoga v přípravné třídě. Po dopoledních činnostech a obědě jsou děti, které neodcházejí domů, učitelkou či asistentkou pedagoga přípravné třídy předány vychovatelce školní družiny. Nabízené činnosti ve školní družině jsou vymezeny v ŠVP školní družiny.

Třídní dokumentace

Dokumentace přípravné třídy je vedena v třídní knize pro mateřskou školu. U každého dítěte je veden záznamový arch, kde třídní učitelka zaznamenává pokroky a rozvoj dítěte v jednotlivých oblastech. Ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm vede třídní učitelka diagnostiku dětí. V dokumentaci jsou také přiloženy zprávy z pedagogicko-psychologické poradny s individuálním doporučením.

Řízení přípravné třídy

Přípravná třída je součástí Základní školy Blučina. Její řízení, metodický dohled i kontrolní a hospitační činnost je plně v kompetenci ředitele školy. Metodickým dohledem je současně pověřena i vedoucí školního poradenského pracoviště.

Personální a pedagogické zajištění

Výchovně vzdělávací činnost zajišťuje třídní učitelka, která splňuje odbornou kvalifikaci dle §8a zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících v platném znění. V případě působení asistentky pedagoga v přípravné třídě bude splňovat odbornou kvalifikaci dle §20 zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících v platném znění. Dětem bude v případě potřeby poskytována podpora školního speciálního pedagoga. Podpora bude směřována v oblasti metodické podpory rovněž pedagogům působícím v přípravné třídě.

Třídní učitelka při edukativním procesu respektuje tato východiska:

- fyzická, psychická a sociální pohoda dětí
- rozvoj v souladu se schopnostmi a potenciálem dětí
- zajištění dostatečného množství podnětů k učení, objevování a zvědavosti
- budování zdravého sebevědomí dětí
- podpora vytváření a rozvoj vzájemných vztahů ve třídě a budování pocitu bezpečí
- podpora rozvoje řeči, budování jazyka a efektivní komunikace
- přiměřeně věku řeší problémy každodenního života a svého okolí
- budování důvěry, že jim bude v případě potřeby poskytnuta pomoc a podpora

Spolupráce se zákonnými zástupci

Vztahy mezi pedagogickými pracovníky přípravného ročníku a zákonnými zástupci jsou korektní, založené na vzájemné otevřenosti, respektu, vstřícnosti, důvěře a ochotě spolupracovat. Zákonní zástupci mohou s pedagogickými pracovníky přípravné třídy komunikovat v době třídních schůzek a kdykoli v průběhu školního roku na vzájemně dohodnuté konzultaci. Kromě osobní konzultace mohou využívat informační kanál Edookit či notýsek dětí. Rodiče jsou dále o činnosti školy a třídy informováni prostřednictvím webových stránek školy, Edookitu či Facebooku školy.

Třídní učitelka i asistentka pedagoga chrání soukromí dětí a jejich rodin, zachovávají diskretnost, jednají ohleduplně a taktně. Po dohodě umožní zákonným zástupcům návštěvu vyučování.

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávány v souladu s platnou legislativou. Třídní učitelka při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracuje se školním poradenským pracovištěm. Při edukativním procesu respektuje a aplikuje závěry školského poradenského zařízení a doporučená podpůrná opatření. V případě potřeby třídní učitelka spolupracuje s dalšími odborníky – OSPOD a odbornými lékaři. V těchto případech se vždy současně obrací na školní poradenské pracoviště. Protože jsou v přípravné třídě vzdělávání žáci s realizovaným odkladem školní docházky (OŠD), třídní učitelka vychází ze zprávy zpracované školským poradenským zařízením, které OŠD doporučilo. Ze zprávy získá informace o možných speciálních vzdělávacích potřebách dítěte. V případě potřeby

vypracuje třídní učitelka ve spolupráci se školním speciálním pedagogem podklady pro pedagogicko-psychologickou poradnu. Při zpracování těchto dokumentů budou uplatněny veškeré náležitosti dané platnou legislativou.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při zjišťování mimořádného nadání bude škola vycházet z diagnostiky pedagogicko-psychologické poradny. Vzhledem k tomu, že se v přípravné třídě budou vzdělávat žáci s OŠD, budeme uvažovat o nerovnoměrném vývoji dítěte. V odůvodněných případech bude dětem třídní učitelkou ve spolupráci se školním speciálním pedagogem zpracován individuální vzdělávací plán, který bude respektovat a rozvíjet oslabené oblasti a současně podporovat co nejvyšší využití a rozvoj zjištěného potenciálu dítěte. Rozvoj a podpora mimořádného nadání bude zajišťována tak, aby nebyla jednostranná a obohatila obvyklou vzdělávací nabídku.

4. Organizace vzdělávání

Poskytování předškolního vzdělávání je dle platné legislativy veřejnou službou. Je poskytováno bezplatně. Přípravná třída bude zřízena pro nejméně deset dětí. Naplněna bude do maximálního počtu patnácti dětí. O zařazení dětí do PT rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení.

Kritéria přijímání dětí a jejich zařazování do přípravné třídy

Do přípravné třídy jsou přednostně přijímány děti, kterým byl doporučen odklad školní docházky a kterým vzdělávání v přípravné třídě doporučilo školské poradenské zařízení. Příjímací řízení podléhá správnímu řízení. O zařazení dítěte do přípravné třídy rozhoduje ředitel školy dle zveřejněných kritérií.

5. Charakteristika ŠVP přípravné třídy

Vzdělávací a výchovná činnost v přípravné třídě bude věnována systematické přípravě žáků s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby a s cílem vyrovnat jejich vývoj a připravit je na úspěšné zahájení základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah má podobu vzdělávacího programu na období jednoho roku a je zpracován v souladu s RVP PV. Obsahově je program rozdělen na šest období, která námětově zastřešují plánované činnosti a současně propojují vzdělávání s běžným životem a dětskou zkušeností. Při výběru vzdělávací nabídky, kterou provádí pedagog přípravné třídy, respektujeme speciální vzdělávací potřeby žáků, stejně jako jejich osobnostní charakteristiky a vývojový stupeň, na kterém se nacházejí, případně prostředí, kde vyrůstají.

Každému dítěti je poskytována pomoc a podpora v míře, kterou potřebuje, způsobem, který je pro něho vyhovující. Nabízí vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě přijímající, podnětné, zajímavé a obohacující, kde se může cítit jistě, bezpečně a spokojeně, a zajišťuje mu možnost projevit se a zaměstnávat se dětem přirozeným způsobem.

V přípravné třídě převažuje individualizovaná vzdělávací práce. Aktivity jsou zaměřeny

na rozvoj kognitivní oblasti, smyslového vnímání, motoriky, řeči, sociální oblasti, práceschopnosti a tvořivosti.

Východiskem pro vzdělávací činnost je pedagogická diagnostika. Jejím základem je pedagogické pozorování a rozbor dětské činnosti a jejich výsledků. V přípravné třídě je na základě pedagogické diagnostiky individuálně stimulován rozvoj každého dítěte v souladu s jeho možnostmi. Ve shodě s popsáním přístupem dominuje formativní způsob hodnocení a pozitivní motivace s přesahem k sebehodnocení dětí.

Činnost přípravné třídy probíhá za podpory školního poradenského pracoviště ve spolupráci s rodiči dětí.

Formy a metody práce

Formy a metody práce vychází ze specifických požadavků dětí, které se vzdělávají v přípravné třídě. Při práci s dětmi volíme konkrétní srozumitelný a přeměřený přístup s adekvátním slovním doprovodem a motivací. Základními metodami práce jsou prožitkové a kooperativní učení respektující dětskou potřebu spontaneity, objevování a vlastního plánování dětí. Využíváme situační učení a sociální učení. Klademe důraz na aktivitu dětí a jejich tvořivost, komunikativnost a rozmanitost vzdělávací nabídky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Primárním cílem vzdělávání dětí v přípravné třídě je jejich vybavení souborem klíčových kompetencí. Jejich osvojení vyrovná jejich vývoj, usnadní jim vstup do povinného vzdělávání a zajistí rovný přístup ke vzdělávání.

Kompetence k učení

Kompetence k učení umožňují dětem osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje
- všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- získá elementární poznatky o světě lidí, kultuře, přírodě a technice
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- učí se spontánně i vědomě
- dokáže vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a záměrně si zapamatovat; dokončí započatou práci
- při zadané práci postupuje podle instrukcí a pokynů
- je schopno hodnotit práci svoji i ostatních dětí

Kompetence k řešení problémů

- Kompetence k řešení problémů umožňují podněcovat děti k tvořivému a logickému myšlení.
- vhodnou motivací je podněcováno k řešení problémů
- známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s pomocí
- volí vhodný způsob řešení vedoucí k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- příznivě přijímá pochvalu za úspěch a za vynaložené úsilí

Komunikativní kompetence

Komunikativní kompetence umožňují vést děti k všestranné a účinné komunikaci.

- průběžně si rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji využívá
- samostatně vyjadřuje své myšlenky
- vyjadřuje se ve vhodně formulovaných větách
- chápe obsah sdělení a vhodně na něj reaguje
- umí vést dialog, efektivně komunikuje
- vyjadřuje a sděluje své prožitky, pocity a nálady
- využívá i mimoslovní způsob komunikace
- využívá různé zdroje informací

Sociální a personální kompetence

Sociální a personální kompetence umožňují rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

- dítě si uvědomuje zodpovědnost za své chování a činy
- umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým
- pomáhá slabším
- odmítá negativní projevy chování
- spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel chování a řídí se jimi
- respektuje druhé, přijímá kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a v neznámých situacích

Občanské kompetence

Občanské kompetence umožňují připravovat děti k tomu, aby se projevovaly samostatně, svobodně a zodpovědně; uplatňovaly svá práva a plnily své povinnosti.

- plánuje, organizuje a vyhodnocuje své činnosti
- zná své silné a slabé stránky
- svobodně se rozhoduje, je si vědomo své odpovědnosti
- k plnění povinností přistupuje zodpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- aktivně se zajímá se o dění kolem sebe
- chápe základní mravní hodnoty v rodině i ve společnosti

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- chápe význam pojmu „zdravý životní styl“; přijímá zodpovědnost za své zdraví a život
- podílí se na ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Kompetence pracovní umožňují pomáhat dětem poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti.

- dítě má kladný vztah k manuálním činnostem
- umí objektivně posoudit výsledek své práce
- pracuje podle stanoveného postupu
- při práci je vytrvalé, soustředěné; zadaný úkol dokončí
- dodržuje zásady bezpečnosti práce
- při kolektivní práci vhodně komunikuje

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah přípravné třídy vychází ze vzdělávacích oblastí daných ŠVP PV. Je rozdělen do šesti integrovaných bloků. Bloky jsou zaměřeny na konkrétní témata z běžného života dětí a dění v přírodě a ve společnosti během roku a postupně je provázejí školním životem. U jednotlivých bloků jsou stanoveny dílčí vzdělávací cíle. Většina vzdělávací nabídky stanovená v RVP PV se prolíná všemi bloky a průběžně rozvíjí dítě ve všech oblastech – biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Toto pojetí koresponduje se vzdělávacími oblastmi danými RVP PV.

Vzdělávací oblasti

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

ŠVP je východiskem pro tvorbu třídního vzdělávacího programu, který připravuje pedagog přípravné třídy tak, aby svým obsahem odpovídal možnostem, zájmům a potřebám dětí ve třídě. Pedagog si plán připravuje průběžně, a má tak možnost ho dotvářet a upravovat s ohledem na aktuální možnosti, vývojový stupeň dětí a dynamiku skupiny. Třídní vzdělávací program je živý plán, který pedagog průběžně srovnává s realitou a vyhodnocuje a může reagovat na svoje zjištění. Tímto způsobem může do programu zakomponovat také situace, které děti bezprostředně osloví, a dovoluje využívat reálných souvislostí. Děti tak samy mohou vnést vlastní činnosti a témata.

Třídní vzdělávací program je zpracováván písemně a obsahuje vzdělávací nabídku, dílčí cíle a očekávané výstupy a přehled evaluačních činností.

Všemi integrovanými bloky se prolínají tyto skupiny činností, prostřednictvím nichž si klademe

za cíl rozvíjet percepčně kognitivní funkce předškoláků a naplnit očekávanou podobu školní zralosti dětí a celkovou připravenost pro školu.

Oblast jazykové a řečové výchovy

Jejím cílem je systematické rozšiřování slovní zásoby, rozvoj komunikativních dovedností, plynulého vyjadřování, paměti, myšlení, využití říkadel, básniček, jednoduchých pohádek. Vedeme děti k tvoření jednoduchých odpovědí s důrazem na správnou výslovnost a tempo řeči. Rozvíjíme analyticko-syntetickou činnost. Seznamují se s knihami, učí se orientovat v dětské knize, tvoří věty k obrázkům. Postup od vět holých k větám rozvitým. Učí se dialogu mezi učitelem a žákem. Nedílnou součástí jazykové a řečové výchovy v přípravné třídě jsou tedy také kolektivní logopedická cvičení s logopedickými didaktickými hrami.

Očekávané výstupy jazykové a řečové výchovy:

- přirozeně navazuje verbální kontakt
- dokáže vést dialog, adekvátně odpovídá na otázky
- dítě je artikulačně obratné, je vedené k intaktní výslovnosti
- plynule se vyjadřuje
- rozumí řeči v okruhu běžného hovoru
- má věku přiměřenou slovní zásobu
- smysluplně popíše, co je na obrázku
- interpretuje příběh, pohádku
- definuje význam pojmu ze svého okolí
- tvoří protiklady
- tvoří nadřazené pojmy
- tvoří slova podobného významu
- mluví ve větách a souvětích
- užívá všechny slovní druhy
- mluví gramaticky správně
- udržuje oční kontakt

Oblast rozumové výchovy a předmatematických představ

Pro osvojení předmatematických představ potřebuje dítě rozvinout mnoho schopností a dovedností, které jsou následně předpokladem ke zvládnutí učiva matematiky, a tím vytvoření kladného vztahu k matematice.

Budou rozvíjeny vědomosti a dovednosti, které dětem umožní řešit základní problémy a úkoly, s nimiž se budou setkávat v praktickém životě. Dalším úkolem je rozvoj logického myšlení, prostorové představivosti, vytváření prvotních představ o čísle.

Očekávané výstupy oblasti předmatematických představ:

- následujícím způsobem manipuluje s předměty v počtu 1 – 5, určí následující položky
- porovnává méně, více, stejně
- porovnává o jeden více, o jeden méně
- seřadí prvky podle velikosti
- pojmenuje největší, nejmenší, prostřední

- pozná, co do skupiny nepatří a proč
- třídí předměty podle tří kritérií (barva, geometrický tvar, velikost)
- určí množství předmětů do pěti
- jmenuje číselnou řadu do pěti
- uspořádá předměty podle instrukcí – před, za, hned před, hned za, první, poslední

Cílem rozumové výchovy je seznámit děti se základními poznatky o životě ve společnosti a v přírodě a v jejich nejbližším okolí.

Očekávané výstupy rozumové výchovy:

- zná jméno, příjmení a adresu
- seznámí se s rodinou (pojmy), bytem, zařízením bytu
- orientuje se v okolí a v prostoru
- pečuje o své zdraví, uplatňuje hygienické návyky
- seznámí se s přírodou kolem nás a jednotlivými ročními obdobími
- seznámí se s prací dospělých
- vytváří si představy o čase

Oblast smyslové výchovy

Cílem smyslové výchovy je rozvoj zrakové a sluchové percepce s předpokladem kvalitního zvládnutí čtení a psaní v prvním ročníku.

Očekávané výstupy oblasti smyslová výchova:

Rozvoj sluchové percepce

- dítě je schopno naslouchat, koncentruje se na výklad
- rozliší zvukově podobné fonémy jazyka (sykavky, měkčení, kvantita, znělost)
- vyhledá rýmy
- určí počet slabik ve slově
- určí počáteční hlásku slova
- určí poslední souhlásku ve slově
- zopakuje větu z více slov, zopakuje několik nesouvisejících slov
- napodobí rytmus

Rozvoj zrakové percepce

- pojmenuje barvy, přiřadí odstíny barev
- vyhledá tvar na pozadí
- odliší shodné a neshodné dvojice lišící se detailem, horizontální a vertikální polohou
- poskládá obrázek z několika částí
- doplní chybějící části v obrázku
- zapamatuje si více obrázků, jejich pozici

Grafomotorické činnosti

Provádění grafomotorických činností povede ke zkvalitnění jemné motoriky, grafomotoriky a vizuomotoriky. Grafomotorické činnosti jsou významným předpokladem pro zvládnutí nároků psaní v prvním ročníku. Jestliže je grafomotorika neobratná, dítě může mít obtíže

s pozdějším učením psaní jednotlivých tvarů písmen, pásmo je neúhledné, snižuje se tempo psaní. Samotný akt psaní tak odčerpává hodně pozornosti, která potom nezbyvá na obsah psaného, a tím se zvyšuje chybovost.

Očekávané výstupy grafomotorických činností:

- dítě správně drží tužku, při psaní má správné držení těla
- uvolňuje ruku, snižuje tlak na podložku
- užívá plynulé tahy
- zvládá základní grafomotorické prvky (čára, horní a dolní kličky, zuby, ...)
- k psaní pravidelně užívá dominantní ruku

Výtvarné činnosti

Cílem výtvarných činností je vybudovat základní dovednosti při práci s tužkou, rozvoj jemné motoriky, hrubé motoriky ruky, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti, radost z tvoření. Základem je poznání barev, hry s barvou, seznámení s plochou, dekorativní práce, pěstování citu pro úpravu a čistotu práce. Součástí výtvarných činností je rozvoj jemné motoriky a grafomotoriky.

Pohybové činnosti

Smyslem pohybových činností u předškolních dětí je umožnit jim prožívat radost z pohybu. Jejím cílem je rozvíjet základní pohybové dovednosti dětí a zvyšovat jejich tělesnou zdatnost. Důraz klademe na:

- správné držení těla
- orientaci v prostoru
- dechová, uvolňovací cvičení
- běh, poskoky, hry s míčem
- funkci relaxační a kompenzační
- kolektivní sportovní hry v duchu fair play

Rytmické a muzikální činnosti

Cílem této oblasti činností je povzbuzovat muzikálnost dětí, rozvíjet pohybovou kulturu, jednoduchou rytmizaci, tanec, nácvik písní. Prolíná se celým dnem. Hudba nás obklopuje, je kolem nás všude. Rytmizace a muzikální činnosti působí relaxačně, pomáhají odreagovat se, překonávat únavu, koncentrovat pozornost.

Pracovní výchova

Cílem pracovní výchovy je rozvoj jemné motoriky, získání základů manuálních činností a pracovních návyků. Děti se dále seznamují s jednoduchými nástroji a s technikou práce.

Tato oblast činností rozvíjí:

- vytváření hygienických návyků
- stolování
- hry se stavebnicemi
- práce s papírem
- dodržování stanoveného postupu

- udržování čistoty a pořádku
- rozvoj vůle, vztahu k práci
- rozvoj zručnosti

„Náš rok ve škole“

Integrované bloky a témata:

Integrovaný blok 1: Září v nové škole

Cílem prvního bloku je pomoci dětem s adaptací na nové prostředí školy i kolektiv, rozvíjet vzájemnou komunikaci a začít budovat společné rituály. Poznávají svoji obec a orientují se v okolí školy.

Témata:

Seznamujeme se

Jak funguje škola

Tvoříme společná pravidla

Obec, kde bydlím

Dílčí vzdělávací cíle

- vytvořit příjemné a podnětné prostředí k pozitivní adaptaci dítěte v novém prostředí třídy
- utvářet příjemné klima třídy, navazovat pocit vzájemné důvěry a bezpečí
- seznámení se s novými kamarády, třídní učitelkou a dalšími zaměstnanci školy
- seznámení se s prostory školy, orientace v budově školy, návštěva dětí v ostatních třídách
- společné vytvoření pravidel třídy
- seznámení se se systémem hodnocení
- seznámení se s režimem školního dne
- rozvíjet hygienické návyky a základy sebeobslužných dovedností
- vést ke spolupráci, toleranci a ohleduplnosti
- stimulovat komunikační dovednosti, jazykové a řečové schopnosti
- orientovat se v prostředí obce, kde žijeme
- poznávat některé budovy a památky obce
- znát své jméno, příjmení a adresu bydliště
- vést k samostatnému rozhodování
- pojmenovat členy rodiny

Vzdělávací nabídka

- rozhovory v komunikativním kruhu na daná témata
- prostor pro komunitní kruh
- aktivity zaměřené na sebepoznávání a poznávání ostatních kamarádů ve třídě
- společné stanovení si jasných a smysluplných pravidel chování ve třídě
- rozhovory na téma moje rodina
- procházka po obci, orientace v prostoru
- poznávání a popis míst a budov - radnice, škola, mateřská škola, středisko, kostel, knihovna, sportovní areál a další budovy.

Očekávané výstupy:

- Dítě se adaptuje na živost ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy a jeho proměn.
- Spoluvytváří pravidla soužití ve třídě a podílí se na dobré atmosféře skupiny.
- Uplatňuje správné návyky v základních formách společenského chování.
- Orientuje se ve škole a jejím okolí.
- Na odpovídající vývojové úrovni zajistí péči o sebe a svoje okolí.
- Představí sebe i svou rodinu.

Integrovaný blok 2: Podzim v Blučině

Druhý integrovaný blok je věnován změnám přírody na podzim. Jsou rozvíjena témata péče o zvířata se zaměřením na zvířata, která mohou mít děti doma nebo žijí v našem regionu. Dalším tématem je péče o zdraví a tělo.

Témata:

Podzim v zahrádce

Podzim v přírodě a její změny

Pouštíme draka

Staráme se o zvířata

Moje tělo a zdraví

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvíjet smyslové vnímání, vést k pozorování proměn přírody, vnímání její krásy
- rozvíjet pohybové dovednosti, základy zdravého životního stylu
- utvářet si povědomí o tom, jak si chránit naše zdraví a předcházet nemocem
- vědět, co zdraví prospívá a co mu naopak škodí
- znát základní pravidla první pomoci, linky první pomoci
- vést děti k ochraně našeho okolí a přírody
- všimnout si změn počasí
- uvědomovat si, jak je možné využívat přírodních materiálů
- rozvíjet kritické myšlení, hledat odpovědi a vhodná řešení k různým otázkám a tématům
- být ohleduplný k přírodě a zvířatům, posilovat kladný vztah ke všem živým tvorům
- získávat informace o svátcích v tomto ročním období

Vzdělávací nabídka

- rozhovory v komunikativním kruhu na daná témata
- zdravá hostina – ochutnávka ovoce a zeleniny, zapojení všech smyslů
- procházky po okolí, pohybové činnosti a relaxační cvičení
- činnosti na poznávání lidského těla a jeho částí
- poznávání plodů na zahrádce, co je možné v našem prostředí vypěstovat a co naopak dovážíme z jiných zemí
- pozorování změn počasí a přírody
- domácí zvířata a zvířata žijící ve volné přírodě
- jak se připravují zvířata na zimu a jak zvířatům můžeme v zimním období pomáhat
- poznávání barev a odstínů, míchání barev

- sběr, práce s organickým materiálem

Očekávané výstupy:

- Dítě se seznámí s charakteristickými znaky podzimu.
- Dítě pozoruje změny v přírodě.
- Dítě pozná druhy ovoce a zeleniny, s nimiž může přijít do styku.
- Dítě pracuje s přírodním materiálem.
- Rozlišuje domácí zvířata a zvířata žijící ve volné přírodě.
- Vede rozhovor na dané téma.
- Vnímá a popíše změny počasí.
- Přiměřeně věku se vhodně rozhoduje o tom, co je pro něj a jeho zdraví prospěšné.
- Poznává a pojmenuje části lidského těla.
- Poznává barvy a jejich odstíny.
- Zvládne základní pohybové dovednosti a prostorové orientace, běžné způsoby pohybu v různém prostředí; vědomě napodobí pohyb podle vzoru

Integrovaný blok 3: Těšíme se na Vánoce

Třetí blok je charakterizován příchodem zimy, adventu a vánočních svátků. Děti se seznámí s vánočními zvyky a tradicemi. Uvažujeme o přesahu Vánoc směrem k trávení času v kruhu rodiny a blízkých, vytvoření klidu a pohody.

Témata:

Adventní svátky a zvyky

Mikuláš

Moje rodina

Těšíme se na Vánoce

Pohádky

Dílčí vzdělávací cíle

- získávat základní informace a osvojovat si poznatky o vánočních tradicích a zvycích
- připravit se na příchod Mikuláše, poznávat tradici
- všimnout si změn počasí v zimním období
- rozvíjení čtenářské gramotnosti, komunikační dovednosti, časové posloupnosti
- posilovat kladný vztah k živým tvorům, jak zvířata přezimují a jak jim můžeme v zimním období pomáhat
- navození příjemné předvánoční atmosféry
- vést děti ke spolupráci při výzdobě třídy
- rozvíjení prosociálního chování, ohleduplnost, tolerance

Vzdělávací nabídka

- vést rozhovory v komunikativním kruhu na téma adventních svátků
- procházky po okolí, pohybové hry a relaxační cviky
- pozorování zvířat v přírodě, krmení
- pozorování změn počasí v zimním období, zimní sporty a hry
- rozhovory v komunikativním kruhu na téma moje rodina, prohlídka fotek naší rodiny

- příprava na vánoční svátky, realizace oslav
- návštěva knihovny, četba pohádek
- hudební činnosti – zpívání koledí, hry na nástroje

Očekávaný výstup

- Dítě se seznamuje s českými tradicemi Mikuláše, adventu a Vánoc, aktivně se podílí na oslavě těchto svátků.
- Vnímá kulturní a umělecké podněty spojené s výzdobou, na jejich základě se kreativně vyjadřuje.
- Posiluje kladné vztahy v rodině (členové rodiny, život v rodině).
- Uvědomuje si příjemné i nepříjemné citové prožitky.
- Učí se nazpaměť krátké texty, reprodukuje krátký příběh či pohádku, porozumí přiměřenému obsahu.
- Používá knihu jako možnost zábavy, zdroj trávení volného času.

Integrovaný blok 4: Zima kolem nás

Témata:

Staráme se o zvířata

Zimní příroda

Karneval

Povolání

Vzdělávací cíle

- získávat základní informace a poznatky k svátkům a tradicím v daném období
- všimnout si změn počasí v zimním období
- posilovat kladný vztah k živým tvorům, jak zvířata přezimují a jak jim můžeme v zimním období pomáhat
- rozvíjet pohybové dovednosti, základy zdravého životního stylu
- chovat se bezpečně při sportu, dbát na své zdraví a zdraví ostatních
- využití pohádkových příběhů k dalším činnostem
- rozvíjet dětskou fantazii
- umět převyprávět příběh, rozšiřovat slovní zásobu a komunikační dovednosti
- učit se, jak správně zacházet s knihou
- poznávat hodnoty věcí a lidské práce

Vzdělávací nabídka

- vést rozhovory v komunikativním kruhu nad danými tématy
- procházky po okolí, pohybové hry a relaxační cviky
- pozorování zvířat v přírodě, krmení
- pozorování změn počasí v zimním období, zimní sporty a hry
- příprava karnevalových oslav, výroba kostýmů, masek
- taneční a pohybové hry

- pohádková četba, dramatizace pohádek
- hádání pohádkových příběhů dle symbolů
- práce s různými materiály, výroba pohádkových loutek
- příprava na zápis do první třídy
- rytmizace říkanek a básniček na dané téma

Očekávané výstupy

- Všimá si změn v přírodě spojené s příchodem zimy.
- Rytmizuje a zapamatuje si krátkou básničku.
- Převypráví krátkou pohádku, zapojí se do dramatizace.
- Vyrábí výrobky z papíru, stříhá, používá různé výtvarné techniky.
- Vnímá umělecké a kulturní podněty, sledují literární, dramatické a hudební představení a dokáže formulovat svoje prožitky.

Integrovaný blok 5: Přichází jaro

Integrovaný blok je zaměřen zejména na změny přírody na jaře a lidové tradice spojené s Velikonocemi a další svátky a významné dny spojené s obdobím jara – Den Země a Svátek matek.

Témata:

Svátky jara – Velikonoce

Zvířata a jejich mláďata

Den Země

Maminka má svátek

Vzdělávací cíl

- rozvíjet smyslové vnímání, vést k pozorování proměn přírody a počasí
- seznámení se svátky jara, jejich tradice a symboly
- osvojovat si práci s odbornými encyklopediemi, umět třídít, přiřazovat, vyhledávat dle obrázků
- rozpoznávat a pojmenovat kvetoucí rostliny a stromy, zvířata a jejich mláďata
- vést děti k ochraně naší přírody, být ohleduplný k přírodě a všem živým tvorům
- uvědomovat si, jak je možné efektivně využívat přírodních materiálů
- vést k odpovědnosti
- prohlubovat vědomosti o třídění odpadu a forem recyklace
- chápat souvislosti, co naší přírodě prospívá a co jí naopak škodí
- rozvíjet kritické myšlení, hledat odpovědi a vhodná řešení k různým otázkám a tématům
- umět spolupracovat a pomáhat jeden druhému

Vzdělávací nabídka

- rozhovory v komunikativním kruhu na daná témata
- loučení se zimou
- prohlížení encyklopedií, obrázků
- vytváření vlastního herbáře

- písňe, říkanky a básně na jarní období
- příprava a realizace oslav a svátků v daném období
- procházky po okolí, pozorování proměn přírody
- pohybové činnosti a relaxační cvičení
- výsadba rostlin a následná péče
- domácí zvířata a zvířata žijící ve volné přírodě
- kresba přírodninami
- třídění odpadu

Očekávané výstupy

- Dítě si všímá a popíše proměny přírody na jaře.
- Uvědomuje si význam velikonočních svátků, tradice, symboly.
- Používá encyklopedie přiměřené věku – třídí, přiřazuje informace, vyhledává podle ilustrací.
- Pojmenuje jarní květiny a stromy, rozliší zvířata a jejich mláďata.
- Dítě si formuje svoje postoje k ohleduplnosti k přírodě a svému okolí.

Integrovaný blok 6: Těšíme se na prázdniny

Poslední integrovaný blok je zaměřen na bezpečnost v dopravě a osobní bezpečnost. Děti se seznámí se zvířaty chovanými v ZOO. Děti se těší na dětský den, zaměříme se na upevnění společenského chování v dětském kolektivu, pomoc jeden druhému.

Témata:

Dětský den

Zvířata v ZOO

Jedeme na výlet

Cestování, dopravní bezpečnost

Vzdělávací cíle

- utváření příjemné atmosféry ve třídě
- oslava svátku Dne dětí
- dodržovat předem dohodnutá pravidla chování
- umět vyprávět zážitky a převyprávět jednoduché příběhy
- učit se respektovat jeden druhého
- naučit děti poznávat dopravní prostředky
- seznamovat se s pravidly bezpečnosti v provozu
- poznat zvířata, která můžeme navštívit v ZOO
- vést děti ke zvědavosti, klást otázky, hledat řešení, odpovědi

Vzdělávací nabídka

- vést rozhovory v komunikativním kruhu nad danými tématy
- procházky po okolí, pozorování, jak se příroda mění
- příprava oslav dětského dne
- taneční a pohybové hry

- říkanky, básničky a písničky k danému období
- práce s hudebními nástroji
- organizace výletů
- příprava na první třídu
- pozorování dopravních prostředků a značek při procházce po obci
- rozhovory na téma bezpečnost
- výtvarné a pracovní aktivity na téma prázdniny
- diskuze o bezpečném chování v průběhu prázdnin

Očekávané výstupy

- Poznává rozmanitost přírody a světa zvířat.
- Učí se bezpečnému chování v dopravě, poznává základní dopravní značky.
- Vzájemně se respektují, podílí se na utváření přátelské atmosféry ve třídě.

7. Týdenní výchovně vzdělávací plán

Na konci přípravné třídy by mělo být dítě schopno soustředění cca na 20 minut.

Dle obsahu jednotlivých bloků plánuje učitel konkrétní činnost na každý den. Sestavuje týdenní plán, který se odvíjí od individuálních pokroků žáků. Dostatečné množství času věnuje opakování jednotlivých aktivit vedoucích k upevnování poznatků a dovedností u každého žáka. Týdenní plán učitel doplňuje podle aktuální situace a potřeby. Dbá na naplňování očekávaných výstupů, rozvoj kompetencí a především na klidnou atmosféru. Postupně se snaží zavést do dopoledních výukových bloků tzv. jednoduchý rozvrh hodin. Vyučovací hodina trvá přibližně 20 minut. Vychází z jednotlivých vzdělávacích okruhů, které se prolínají v průběhu dne. Děti si tak pomalu zvykají na systém výuky v 1. třídě a výuku podle rozvrhu.

Výchovně vzdělávací okruhy

Matematické představy (MP) - 4 hodiny týdně

Rozvíjení poznání (RP) - 3 hodiny týdně

Jazyková a literární výchova (JLV) - 5 hodin týdně

Výtvarná výchova (VV) - 2 hodiny týdně

Pracovní výchova (PV) - 2 hodiny týdně

Hudební výchova (HV) - 1 hodina týdně

Tělesná výchova (TV) – 3 hodiny týdně

8. Evaluace

Evaluace a autoevaluace v přípravné třídě je samozřejmá, funkční a smysluplná součást výchovně vzdělávací práce. Na závěr každého dne provádíme slovní hodnocení, při kterém děti hodnotí svou práci i práci ostatních dětí, učitelky, asistentky. Hodnocení výsledků vzdělávání je prostředkem k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí. Učitelka, případně i asistentka pedagoga průběžně sledují a hodnotí individuální pokroky, kterých děti v průběhu vzdělávání dosahují. Na základě výsledků se rozhodují o změnách.

V závěru každého dne probíhá slovní hodnocení denních aktivit a dětem je poskytována zpětná vazba. Hodnocení probíhá společně s dětmi, jsou vedeni k přiměřenému sebehodnocení a motivováni k další práci na svém rozvoji. Hodnocení je formativní a motivační. Dále děti mají hodnoticí archy, kde jsou hodnoceny výsledky jejich práce jim srozumitelnými symboly (razítka, nálepky, obrázky...).

Kritéria obdržení symbolu jsou:

- samostatnost při řešení úkolu
- řešení úkolu v souladu se svými schopnostmi
- dokončení úkolu

Děti v přípravné třídě nejsou zařazeny do základního vzdělávání a nejsou klasifikovány. V přípravné třídě dochází k průběžnému hodnocení s využitím portfolia, hodnoticích archů s využitím dětem srozumitelných symbolů a slovním průběžným a závěrečným hodnoticím listem, který bude zpracován v závěru každého pololetí. Hodnocení má motivační charakter.

Písemné hodnocení provádí učitelka průběžně do osobních archů dětí. Zde zaznamenává každý pokrok, novou dovednost, ale také i pokles aktivity či nespokojenost dítěte. Dle těchto údajů se lze zaměřit na zdokonalování v dovednostech, ve kterých dítě vykazuje deficity, posílit jeho sebevědomí. Takto se zaměřujeme i na děti nadané, které tak můžeme podporovat v oblastech, ve kterých vynikají. V pololetí dostávají děti hodnoticí list s krátkým slovním hodnocením. Na závěr roku vypracovává třídní učitelka podrobné písemné hodnocení jednotlivých dětí. Závěrečná hodnocení konzultuje se školním speciálním pedagogem a zákonnými zástupci. Originál je předán zákonným zástupcům, kopie třídní učitelce budoucí první třídy, do níž bude dítě docházet. Děti opět dostávají hodnoticí list se slovním hodnocením. Práce dětí a písemná hodnocení budou součástí žákovského portfolia, s nímž bude rozvíjeno pozitivní a přiměřené sebehodnocení dětí.

Oblasti komplexního hodnocení práce přípravné třídy

- naplňování cílů ŠVP pro přípravnou třídu
- průběžné hodnocení vzdělávací nabídky v třídním vzdělávacím programu
- kvalita podmínek vzdělávání v přípravné třídě
- práce pedagoga v přípravné třídě včetně sebereflexe
- výsledky vzdělávání v přípravné třídě – systém vstupního, průběžného a výstupního hodnocení individuálního rozvoje a učebních pokroku každého dítěte
- žákovské portfolio
- pedagogická diagnostika kognitivně – percepčních funkcí provedená třídní učitelkou

Za výsledky vzdělávání v přípravné třídě zodpovídá třídní učitelka. Na pedagogických radách seznamuje ředitele školy s celkovou výchovně vzdělávací úrovní třídy, hodnotí se, zda a jakým způsobem byl naplněn výchovně vzdělávací program pro přípravnou třídu, sleduje se docházka do přípravné třídy a celková připravenost dětí opouštějících přípravnou třídu na vstup do prvního ročníku základní školy.

Obsah

1. Identifikační údaje.....	1
2. Charakteristika školy	2
3. Podmínky vzdělávání v přípravné třídě	2
4. Organizace vzdělávání	5
5. Charakteristika ŠVP přípravné třídy	5
6. Vzdělávací obsah	8
7. Týdenní výchovně vzdělávací plán.....	18
8. Evaluace.....	19
Obsah.....	21